

Er de danske familier dybt forgældede?

Af Bo Møller

Danske familier har en høj bruttogæld sammenlignet med andre OECD-lande. Tager man højde for at familier, der har en ret høj bruttogæld, samtidig ofte har en høj bruttoformue, viser det sig imidlertid, at den gennemsnitlige nettoformue hos de danske familier er ganske stor.

Analysen giver et overblik over danske husholdningers gæld og formue. Det undersøges, hvem der har en relativt stor nettogæld, og om det er de samme familier år efter år.

Analysens hovedkonklusioner:

- Kun 9 pct. af de danske familier har en negativ nettoformue – altså en nettogæld. De øvrige 91 pct. af familierne har en positiv nettoformue. Ser vi bort fra den meget lidt likvide pensionsformue, er der stadig 77 pct. af familierne, der har en positiv nettoformue.
- Blandt alle familier er der 0,6 pct., der har en nettogæld på over 1 mio. kr. Andelen er væsentligt større blandt de selvstændige med ansatte. Samtidig findes blandt denne gruppe også forholdsvis mange med store positive nettoformuer.
- Enlige med børn er den familietype, hvor den største andel har nettogæld. I denne gruppe er der 12,6 pct., som har en nettogæld på over 100.000 kr., mens det for alle familier under ét er 4,6 pct.
- Andelen af familier med en nettogæld over 100.000 kr. er lavest i Allerød kommune (2,0 pct.) og højest i Lolland kommune (7,1 pct.).
- Blandt de 113.000 familier, der i 2014 havde en nettogæld over 100.000 kr., havde halvdelen også en nettogæld på over 100.000 i 2017. Næsten 1/3 havde dog bevæget sig fra at have en nettogæld på over 100.000 kr. til at have en nettoformue på over 100.000 kr. i 2017.

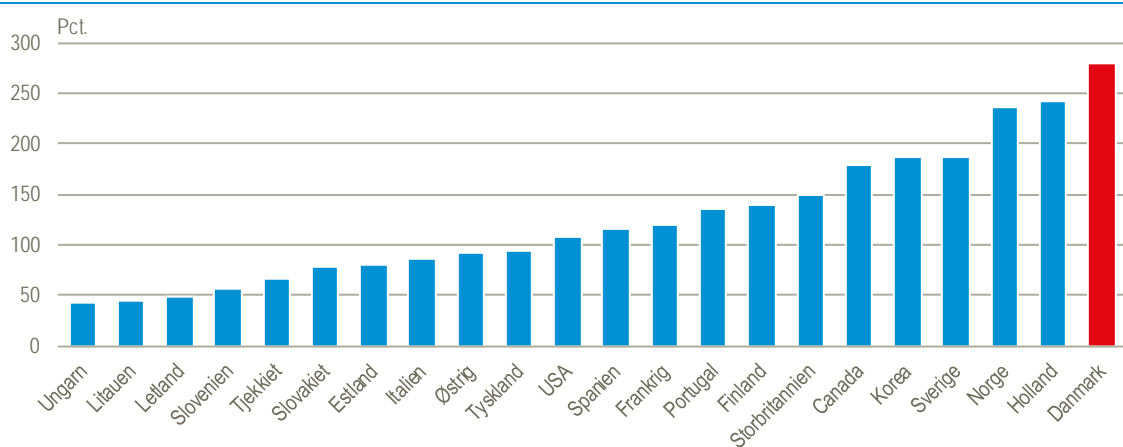
Hvad viser OECD's tal?

Det påstås ofte, at de danske familier er stærkt forgældede. Ikke mindst OECD skriver jævnligt herom, og de anser den store gæld som en risiko for den finansielle stabilitet. Men er det virkelig så galt, som nogen gør det til?

Figur 1 viser OECD-landene fordelt efter, hvor stor en andel husholdningernes bruttogæld udgør af den disponible indkomst. Her ligger Danmark klart i spidsen med 281 pct. i forhold til de øvrige OECD-lande, hvorfra der foreligger 2017-data. Men bemærk, at der i denne figur netop er tale om *bruttogælden* og ikke *nettogælden*. I sig selv er det ingen katastrofe at have en forholdsvis stor gæld, hvis man samtidig har en stor formue i form af fx fast ejendom, indestående i pengeinstitutter, værdipapirer og pensionsopsparing.

I gennemsnit har de danske familier nok en bruttogæld på knap 900.000 kr., men da de samtidig har en bruttoformue på 2,8 mio. kr., så har de en positiv nettoformue på næsten 2 mio. kr.

Figur 1 Husholdningernes bruttogæld i pct. af den disponible indkomst. 2017

Anm.: Husholdningsbegrebet er her det nationalregnskabsmæssige. Under husholdningerne indgår her også en række foreninger mv. – de såkaldte NPISH. De danske tal fra formue- og gældsstatistikken vil afvige noget herfra. Alle øvrige tabeller og figurer i analysen bygger på den danske formue- og gældsstatistik.

Kilde: OECD.

Finanstilsynet skriver i deres såkaldte 'risikobillede' af 22. januar 2019 tilsvarende, at '*den danske befolkning er fortsat verdens mest forgældede folkefærd*'. De nævner dog supplerende, at den store bruttogæld modsvares af en stor pensionsopsparing, der er illikvid og derfor dårligt kan bidrage til en eventuel gældsafvikling. Familierne har samtidig ofte en positiv bruttoformue ud over pensionsformuerne, som både består af en ganske stor likvid formue i form af indeståender i pengeinstitutter, værdipapirer mv. og reale aktiver, hvoraf værdien af den faste ejendom udgør den største del.

Værdien af den faste ejendom bør tælle med i en risikovurdering af familiens finansielle stabilitet, dvs. mulighed for at klare uforudsete ændringer mv. i forbindelse med fx arbejdsløshed, skilsmisse mv. Det skal dog tages i betragtning, at værdien af fast ejendom pludselig kan falde og i øvrigt ikke er meget likvid. Måske kan man ikke få den beregnede pris, hvis man med kort varsel er nødt til at sælge sit hus, fx fordi der kan gå tid, inden den rette køber viser sig. Skal man i øvrigt sælge sin bolig, så må det antages, at man samtidig skal afholde udgifter i forbindelse med at skaffe sig en anden bolig.

Ud over selve spørgsmålet om formue og/eller gæld er familiens øvrige situation relevant. En stor gæld er et mindre problem, hvis man samtidig har en høj indkomst. Tilsvarende er det for studerende et mindre problem med en negativ formue i studietiden, hvis de til gengæld får et godt lønnet job efter eksamen.

Formue og gæld for danske familier belyses nærmere i denne analyse på grundlag af Danmarks Statistiks familiefordelte formue- og gældsstatistik, der dækker alle de formue- og gældsposter, der findes data om på personniveau. Læs mere i boks 1.

Familierne havde i gennemsnit en nettoformue på næsten 2 mio. kr.

Ifølge formuestatistikken udgjorde bruttogælden i gennemsnit omkring 850.000 kr. pr. familie i 2017, se tabel 1. Men mange havde samtidig også en stor formue. Fx har mange husejere på den ene side en stor gæld til kreditforeningerne, men samtidig har de også en formue i form af værdien af boligen. Opgør man det netto – dvs. trækker gælden fra formuen – så ser det helt anderledes ud, idet familierne i gennemsnit havde en nettoformue på næsten 2 mio. kr. Heraf udgjorde de reale aktiver (især værdien af helårsboligen) 1.455.000 kr. Familiernes likvide formue (indestående i pengeinstitutter, værdipapirer mv.) var i gennemsnit på 443.000 kr. Ser man bort fra pensionsformuerne, som man normalt ikke bare kan hæve, er nettoformuen pr. familie på godt 1 mio. kr.

I tabel 1 ses formue og gæld også opdelt efter familietype. Størst nettoformue havde ikke underligt familier bestående af to voksne, hvor hovedindkomstmodtageren er over 59 år. Disse familier har haft mange år til at spare sammen, såvel i form af en stor pensionsformue som i form af en stor værdi af den faste ejendom og samtidig en forholdsvis begrænset bruttogæld, da kreditforeningslåne ofte stort set er betalt ned. Omvendt udgør nettoformuen blandt enlige under 30 år i gennemsnit det laveste beløb blandt familietyperne. Disse unge har af gode grunde ikke kunnet nå at spare særlig meget sammen, og der indgår blandt andre studerende, der har optaget studielån.

Tabel 1 Familiefordelt formue og gæld. 2017

	Netto- formue	Formue i alt	Reale aktiver, dvs. ejerbolig, bil mv.	Finansiell formue i penge- institutter, værdi- papirer mv.	Pen- sions- formuer	Indestående under virksom- heds- ordningen	Gæld i alt	Prioritets- gæld (gæld m. pant i bolig mv.)	Andre lån (penge- institutter, kontokort mv.)
	1=2-7	2=3+4+5+6	3	4	5	6	7=8+9	8	9
	gns. pr. familie i 1.000 kr.								
Familier i alt	1 976	2 831	1 455	443	903	30	855	685	170
Enlig uden børn, u. 30 år . . .	147	243	152	66	25	0	96	52	43
Enlig uden børn, m. 30-59 år .	879	1 335	679	198	446	12	456	325	131
Enlig uden børn, o. 59 år . . .	1 878	2 210	993	558	645	15	333	263	70
Enlig med børn	709	1 261	710	162	379	9	552	398	154
2 voksne, hovedp. u. 30 år . . .	335	754	522	144	87	1	419	284	135
2 voksne, hovedp. 30-59 år . .	2 534	3 885	1 996	442	1 399	48	1 351	1 078	272
2 voksne, hovedp. o. 59 år . . .	4 760	5 821	2 573	1 015	2 163	70	1 061	883	178
2 voksne m. børn	1 836	3 660	2 343	374	905	38	1 823	1 511	312
2 voksne m. hjemmeboende børn på 18-24 år	3 421	5 533	3 077	597	1 774	84	2 112	1 716	396

Anm.: Hovedp. står for hovedperson, dvs. hovedindkomstmodtageren.

Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

Boks 1. Formue- og gældsstatistikken

Formue- og gældsstatistikken bygger på en række datakilder, herunder indberetning fra pensionselskaber, banker, forsikringselskaber mv. om pensionsformuerne, data fra SKAT om gæld og indestående i pengeinstitutter, aktier og obligationer mv., indberetning fra kommunerne om lån til betaling af ejendomsskat og boligydelse ydet som lån samt beregnede tal for markedsværdien af fast ejendom og biler.

I statistikken indgår alle personer, der ved udgangen af året boede i en familie, hvor mindst en voksen havde været fuldt skattepligtig hele året. En familie er afgrænset som en enlig eller et par med visse indbyrdes relationer, som kan udledes af CPR-registret, samt eventuelle hjemmeboende børn under 25 år.

Også formue og gæld i interessentskaber og kommanditistselskaber indgår. Ikke medtaget er især personer, der er flyttet til landet i løbet af året, eller som har haft skattefri indkomster fra arbejde i internationale organisationer mv.

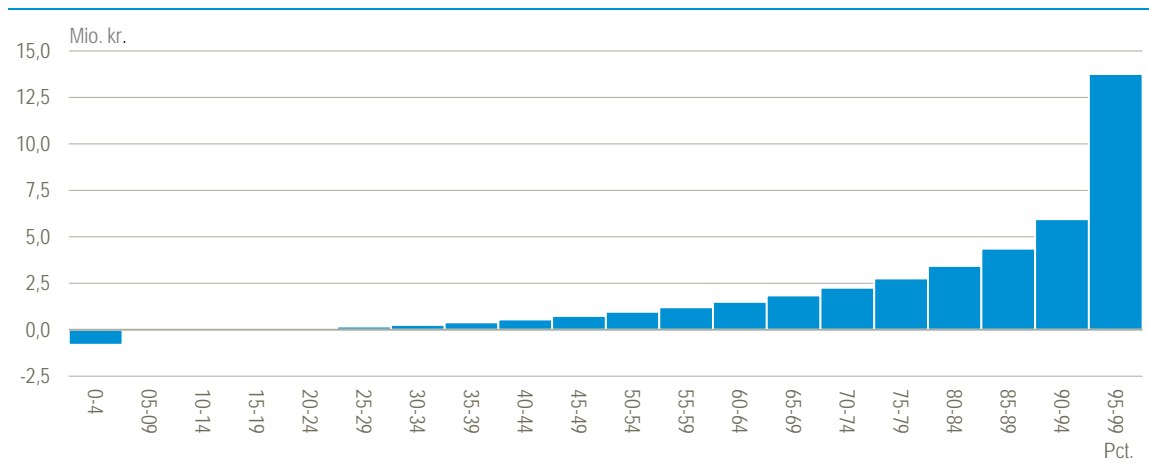
Værdien af ikke-noterede aktier, der ikke ligger i depot, af selvstændiges maskiner, inventar mv., herunder også landmændenes husdyr, kontantbeholdninger mv. samt sorte formuer gemt i udlandet, indgår desværre ikke. Derimod antages, at stort set alle gældsposter indgår, idet der til en gæld normalt er knyttet en rentebetaling, der er fradragsberettiget, hvorfor beløbene indberettes til SKAT.

Ud over formuens og gældens størrelse er det også vigtigt, hvilken formue- eller gældstype, der konkret er tale om. Desværre giver formue- og gældsstatistikken ikke svar på sådanne spørgsmål. For fx kreditforeningsgælden i boligen er det ikke uvæsentligt, hvilken rente, der betales, om rentefoden er låst, eller om den er variabel, og om der er tale om et afdragsfrit lån eller ej. Tilsvarende kan det være af betydning, hvilke konkrete værdipapirer, man eventuel ejer, idet nogle værdipapirer måske har en mere stabil værdi, mens andre typer fluktuerer meget. For bankindeståender er det relevant, hvilken rente man får.

Ved vurderingen af en persons formue- og gældssituation kunne mange andre forhold også inddrages - specielt når det gælder internationale sammenligninger. Bl.a. spiller folkepensionsordningen en ikke uvæsentlig rolle. Heller ikke humankapitalen i form af især uddannelsesniveaue mv. indgår.

Nettoformuen på knap 2 mio. kr. pr. familie, som det fremgår af tabel 1, er et gennemsnit af vidt forskellige nettoformuer. Hvis man sorterer de knap 3 mio. familier i formuestatistikken efter størrelsen af deres nettoformue og opdeler i tyve grupper, viser det sig, at de fem pct. af familierne, der havde den laveste nettoformue i 2017, havde en nettogæld på 806.200 kr. i gennemsnit, se figur 2. For resten af grupperne er nettoformuen enten tæt på nul eller positiv.

Figur 2 Familiernes nettoformue sorteret efter størrelse. 2017

Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

91 pct. af de danske familier har en positiv nettoformue

I 2017 havde knap 91 pct. af alle familier i Danmark en positiv nettoformue eller en formue på 0 kr. på gennemsnitligt 2.222.131 kr. Omvendt havde 9 pct. af familierne en negativ nettoformue – altså en nettogæld – på i gennemsnit 453.261 kr. Ses bort fra pensionsformuerne, der er meget lidt likvide, havde 77 pct. en positiv nettoformue eller en formue på 0 kr., mens de resterende 23 pct. havde en samlet nettogæld, se tabel 2.

For ca. halvdelen af familierne med nettogæld var gælden under 100.000 kr. og udgjorde i gennemsnit 38.823 kr., så for disse er tallene mindre alarmerende.

17.791 familier havde en nettogæld på over 1 mio. kr., hvilket svarer til 0,6 pct. af alle familier. Der er imidlertid god grund til at antage, at nogle af disse familier ved siden af den store gæld også råder over formuegoder, der blot ikke indgår i statistikken. Som nævnt i boks 1, er statistikken ikke fuldt dækkende, da især nogle formueposter ikke indgår. Det må nok anses for at være en undtagelse, at en familie kan stifte en nettogæld på fx over 10 mio. kr. – for hvordan skulle den egentlig være opstået? Hvem skulle have lånt den pågældende familie så mange penge? I en del tilfælde vil det derfor måske nok være korrekt, at familien har en stor bruttogæld, men den har måske samtidig en stor formue, der blot ikke indgår i statistikken.

Tabel 2 Familiernes nettoformue fordelt efter formuens størrelse. 2017

	Antal familier	Andel af alle familier	Nettoformue pr. familie
	antal	pct.	kr.
Størrelse af nettoformue			
Positiv eller nettoformue lig 0	2 699 202	90,8	2 222 131
Nettogæld	273 829	9,2	-453 261
Heraf:			
Gæld mindre end 100.000 kr.	135 989	4,6	-38 823
Gæld 100.000-999.999 kr.	120 048	4,0	-305 333
Gæld 1.000.000-4.999.999 kr.	14 584	0,5	-1 905 701
Gæld 5.000.000-9.999.999 kr.	1 663	0,1	-6 993 268
Gæld 10.000.000 kr. og over	1 544	0,1	-27 693 766
Størrelse af nettoformue ekskl. pension			
Positiv eller formue lig 0	2 294 138	77,2	1 496 641
Nettogæld	678 893	22,8	-365 740
Heraf:			
Gæld mindre end 100.000 kr.	288 479	9,7	-40 160
Gæld 100.000-999.999 kr.	338 040	11,4	-324 903
Gæld 1.000.000-4.999.999 kr.	34 209	1,2	-1 748 446
Gæld 5.000.000-9.999.999 kr.	2 128	0,1	-6 959 240
Gæld 10.000.000 kr. og over	1 757	0,1	-26 771 993

Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

Hvem er de forgældede?

Fordelingen af familierne efter størrelsen af deres nettogæld er belyst på en anden måde i tabel 3, idet familierne er fordelt efter størrelsen af deres nettogæld målt i pct. af deres disponible årsindkomst. Det er relevant, da familiernes indkomstforhold har betydning for evnen til at betale gælden tilbage.

Mens knap 91 pct. af familierne som tidligere nævnt ikke havde nogen nettogæld, så var der 4,2 pct., hvor nettogælden var under 50 pct. af familiens årsindkomst. For 0,4 pct. af familierne udgjorde nettogælden over 1.000 pct. af indkomsten – dvs. mere end 10 gange årsindkomsten efter skat.

26,4 pct. af familierne havde ingen bruttogæld overhovedet, mens 19,8 pct. havde en bruttogæld på under halvdelen af årsindkomsten.

Tabel 3 Familierne fordelt efter gældens andel af den disponible årsindkomst. 2017

	Nettogæld	Nettogæld ekskl. pension	Bruttogæld
	pct. af alle familier		
Over 1.000 pct.	0,4	0,4	1,5
501-1.000 pct.	0,3	0,5	5,5
401-500 pct.	0,2	0,3	5,3
301-400 pct.	0,3	0,6	9,1
201-300 pct.	0,6	1,3	12,0
101-200 pct.	1,6	3,7	12,5
51-100 pct.	1,8	4,8	8,0
1-50 pct.	4,2	11,2	19,8
Ingen gæld	90,8	77,2	26,4
I alt	100,0	100,0	100,0

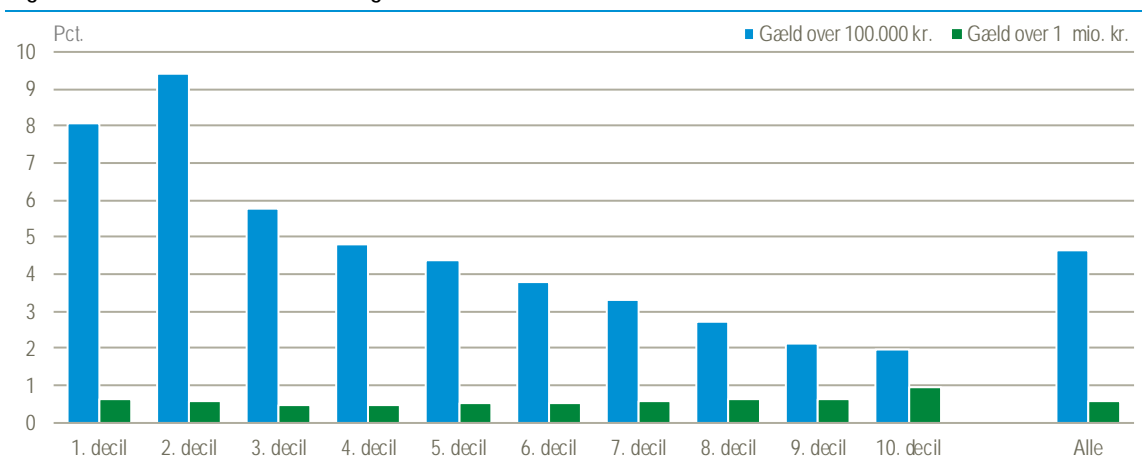
Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

Som det fremgår af tabel 2, var det i 2017 4,6 pct. af familierne, der havde en nettogæld på over 100.000 kr., og 0,6 pct., der havde en nettogæld på over 1 mio. kr. Men der er forskel på andelen alt efter familiens indkomstforhold.

I figur 3 er familierne opdelt efter indkomst i 10 grupper (deciler) med lige mange familier i hver. Indkomsten er her den samlede familieindkomst efter skat, hvor der er taget højde for familiesammensætningen – se nærmere i boks 2. Familierne i 1. decil er derfor de familier, der har de laveste disponible indkomster og familierne i 10. decil er familierne med de højeste indkomster¹.

Blandt familierne med de laveste indkomster er der forholdsvis flere med en nettogæld på over 100.000 end i de højere indkomstgrupper. For nettogæld over 1 mio. kr. er andelen stort set den samme i alle indkomstgrupper bortset fra den højeste, hvor andelen er noget højere.

Figur 3 Andel familier med nettogæld fordelt efter indkomst. 2017

Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

¹ For at omsætte det til almindelige kroner og øre, så er familier bestående af en voksen og ingen børn i 1. decil, hvis deres indkomst er under 108.107 kr. om året. Tilsvarende har familierne bestående af en voksen uden børn i 10. decil en indkomst på mindst 403.564 kr.

Boks 2. Familieindkomster

For at kunne sammenligne den disponible familieindkomst for familier af forskellig sammensætning anvendes normalt en såkaldt ækvivalensskala. Baggrunden er, at en familie på 2 voksne ikke behøver en dobbelt så stor indkomst som en familie på kun 1 person for at opnå samme velfærdsniveau. Familien på 2 voksne har fx kun brug for 1 køkken, 1 TV osv., og der kan være stordriftsfordele ved daglige indkøb mv. Samtidig antages, at børn normalt har mindre behov end voksne.

Til beregningen benytter Danmarks Statistik den såkaldte modificerede OECD-skala, hvor første voksne har vægten 1. De øvrige voksne og børn over 14 år har vægten 0,5, og børn til og med 14 år har vægten 0,3. Familier på 1 voksen har derfor vægten 1, mens 2 voksne uden børn har ækvivalensfaktoren 1,5, og 1 voksen med 2 børn under 15 år har vægten 1,6.

Andelen af familier, der har gæld, varierer også med tilknytning til arbejdsmarkedet. Tabel 4 viser andelen af familierne i forskellige socioøkonomiske grupper, der har en nettogæld på henholdsvis mindst 100.000 kr. og mindst 1 mio. kr. Blandt de selvstændige er der forholdsvis mange familier, der har nettogæld. Andelen var størst blandt de selvstændige med mindst 10 ansatte, idet 11,0 pct. havde en nettogæld på mindst 100.000 kr. og 8,3 pct. havde en nettogæld på mindst 1 mio. kr. Der skal her mindes om, at hvis en selvstændig fx køber en dyr maskine til brug i virksomheden, og betaler den med penge fra bankkontoen, så vil det i statistikken indgå som en faldende formue, da værdien af den nye maskine ikke indgår.

Efterlønsmodtagere, førtidspensionister og især folkepensionister har en mindre andel med en stor nettogæld end befolkningen i øvrigt. Det skyldes bl.a., at især folkepensionisterne har haft mange år til at spare op på pensionsordninger og samtidig har kunnet afdrage boligæld.

Også blandt uddannelsessøgende er andelen med en stor nettogæld på over 1 mio. kr. helt nede på 0,1 pct. Denne gruppe har af gode grunde normalt ikke haft mulighed for at stifte større gæld end eventuelt studiegæld mv. Andelen med en nettogæld over 100.000 kr. er for denne gruppe næsten dobbelt så stor som gennemsnittet af alle familier.

Tabel 4 Familier med gæld over 1 mio. kr. fordelt efter socioøkonomisk gruppe. 2017

	Antal familier	Gæld over 100.000 kr.	Gæld over 1 mio. kr.
Alle familier	2 973 031	4,6	0,6
Selvstændig, +10 ansat	1 497	11,0	8,3
Selvstændig, 5-9 ansat	3 251	10,5	8,0
Selvstændig, 1-4 ansat	16 817	7,7	4,1
Selvstændig, ingen ansat	78 762	5,6	1,6
Medarbejdende ægtefælle ¹	894	18,6	14,2
Topleder	86 372	3,2	1,1
Lønmodtager høj færdighed	313 309	3,8	0,6
Lønmodtager mellemfærdighed	305 603	4,4	0,7
Lønmodtager grundfærdighed	565 289	4,5	0,5
Andre lønmodtagere	118 571	3,8	0,4
Lønmodtager færdighed uoplyst	162 372	7,2	1,5
Arbejdsløs min. halvt år	35 786	10,6	0,6
Øvrige dagpenge (aktivering, sygdom m.m.)	19 236	11,0	0,7
Under uddannelse min. 15 år gammel	186 702	8,9	0,1
Førtidspensionist	148 483	5,4	0,3
Folkepensionist	683 791	1,7	0,2
Efterlønsmodtager mv.	34 626	0,9	0,3
Kontanthjælpsmodtager	134 561	9,3	0,6
Øvrige ude af erhverv	77 109	8,8	0,7

Anm.: Fordelingen er sket ud fra hovedindkomstmodtagerens socioøkonomiske gruppe.

¹ Gruppen "Medarbejdende ægtefæller" er antalsmæssigt meget lille, så man skal ikke lægge så meget vægt på den store gældsandel.

Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

I tabel 5 er familierne med en nettogæld over 100.000 fordelt på familietyper. Det ses bl.a., at gruppen af enlige med børn er den familietype, hvor den største andel forgældede findes – nemlig 12,6 pct. Omvendt var gruppen af 2 voksne over 59 år den gruppe, hvor færrest havde en nettogæld på over 100.000, nemlig 1,0 pct. Familietyperne afspejler til dels de forskellige faser i livet, som mange oplever.

Tabel 5 Familier med nettogæld på over 100.000 kr. 2017

	Antal	Gæld gns. pr. fam.	Andel pct.
Familier i alt	137 839	-862 139	4,6
Enlig under 30 år	20 512	-226 414	5,6
Enlig 30-59 år	29 636	-651 446	6,2
Enlig over 59 år	13 346	-851 479	2,3
Enlig med børn	16 840	-463 596	12,6
2 voksne, hovedperson under 30 år	8 573	-361 942	9,0
2 voksne, hovedperson 30-59 år	9 817	-1 195 255	3,9
2 voksne, hovedperson over 59 år	4 818	-2 855 577	1,0
2 voksne med børn	29 961	-1 109 854	6,5
2 voksne med hjemmeboende børn 18-14 år	4 336	-3 198 316	3,0

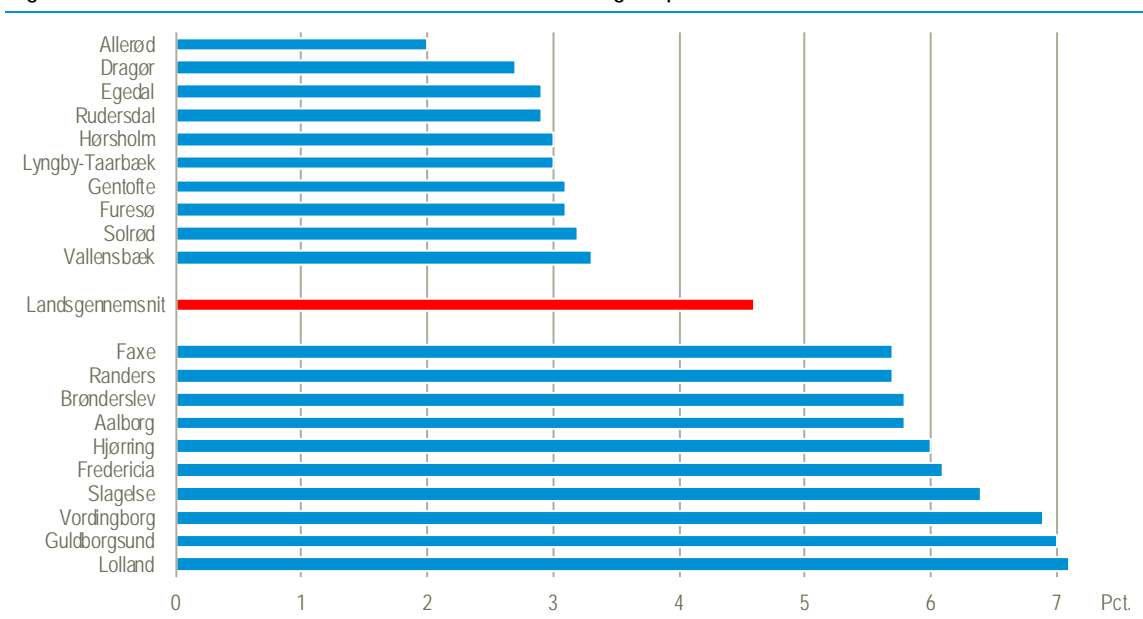
Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

Ulige geografisk fordeling af familier med gæld over 100.000

For landet som helhed var det 4,6 pct. af familierne, der havde en nettogæld over 100.000 kr. I figur 4 er kommunerne inddelt efter henholdsvis den mindste og den største andel familier med en nettogæld over 100.000 kr. Andelen svinger fra 2,0 pct. i Allerød til 7,1 pct. i Lolland Kommune.

De 10 kommuner med lavest andel familier med nettogæld over 100.000 kr. ligger alle på Sjælland, heraf de fleste i Nordsjælland. Blandt kommuner med mange familier med nettogæld ligger de 3 med højest andel på det sydlige Sjælland og på Lolland og Falster, ligesom Nordjylland er repræsenteret med 3 ud af de 10 kommuner.

Figur 4 Kommuner med færrest/flest familier med en nettogæld på over 100.000 kr. 2017

Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

Tidsmæssig mobilitet i formue og gæld

I sig selv er det måske ikke noget stort problem, hvis man i et enkelt år har en større gæld, men i de næste par år har en pæn indkomst, så gælden kan tilbagebetales. Det belyses i tabel 6. Her er familierne inddelt i fem grupper efter størrelsen af deres nettoformue i henholdsvis 2014 og 2017. Således kan det belyses, om en formue- eller gældssituation kun er en kortvarig tilstand.

De familier², der ligger i samme gruppe i begge år, ses i den blå diagonal fra øverst til venstre til nederst til højre. Det bemærkes, at disse familier omfatter 74 pct. af det samlede antal familier i opgørelsen. Mobiliteten for de fleste er altså ikke stor, men der sker ændringer i placeringerne mellem de to år.

Blandt familierne i første gruppe i 2014 – altså gruppen med den mindste nettoformue - lå 78,8 pct. i samme gruppe i 2017. Det betyder så, at de resterende 21,2 pct. af familierne havde forbedret deres situation og var vokset ud af første gruppe. De fleste heraf har kun bevæget sig op i anden gruppe, men 0,3 pct. af familierne har bevæget sig hele vejen op til femte gruppe.

Omvendt er det gået for de 0,2 pct. af familierne, der i 2014 var blandt den gruppe med størst formue, men var i 2017 havnet i den laveste formuegruppe.

Tabel 6 Familierne fordelt efter nettoformuens størrelse i 2014 henholdsvis 2017

		Laveste formue 2017 -----> Højeste formue 2017				
		1. femtedel	2. femtedel	3. femtedel	4. femtedel	5. femtedel
Laveste formue 2014 ↑ Højeste formue 2014 ↓	1. femtedel	78,8	15,8	4,0	1,1	0,3
	2. femtedel	18,0	65,7	14,5	1,5	0,2
	3. femtedel	2,4	17,1	65,2	14,5	0,7
	4. femtedel	0,6	1,3	15,8	71,9	10,4
	5. femtedel	0,2	0,1	0,5	11,0	88,3

Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

Tabel 7 belyser den samme problemstilling med udgangspunkt i de familier, som i 2014 havde en nettogæld på mindst 100.000 kr.

Ud af de i alt 112.501 familier, der havde en nettogæld på mindst 100.000 i 2014, havde 48,3 pct. eller næsten halvdelen også en stor nettogæld i 2017, mens 31,4 pct. har bevæget sig fra at have en nettogæld på mindst 100.000 til i 2017 at have en nettoformue på mindst 100.000 kr. De resterende 20 pct. af familierne har nedbragt deres gæld i 2014 på over 100.000 til en lavere gæld eller en mindre positiv formue.

Det er lønmodtagerne, der er den gruppe, der har bevæget sig mest ud af gældssituationen i 2014, idet hele 44,9 pct. i 2017 havde en positiv nettoformue over 100.000 kr. Omvendt er de uddannelsessøgende den gruppe, der især hænger fast i gældssituationen – nok især pga. studiegæld, der først afdrages efter endt uddannelse.

² Kun de 2.026.043 familier, der eksisterede i begge år, og hvor antallet af voksne er uændret, er medtalt for ikke at lade tallene forstyrre af familier, der har skiftet størrelse, hvad antallet af voksne angår.

Tabel 7 Antal familier med gæld over 100.000. 2014

	Alle med gæld over 100.000 kr.	Gæld over 100.000 kr. i både 2014 og 2017	Gæld over 100.000 kr. i 2014 og nettoformue over 100.000 i 2017
	antal	pct.	
Alle	112 501	48,3	31,4
Selvstændig	6 672	49,2	38,3
Lønmodtager	60 665	36,8	44,9
Arbejdsløs, sygedagpenge mv. .	5 260	56,4	15,6
Uddannelsessøgende	9 742	70,1	11,8
Pensionist, efterlønsmodtager ..	16 605	63,0	14,6
Øvrige ude af erhverv	13 557	62,9	8,6

Anm: I tabellen er kun medtaget familier, der fandtes i alle årene 2014-2017. Inddelingen i socioøkonomiske grupper er sket ud fra hovedindkomstmodtagerens stilling i 2014

Kilde: Formue- og gældsstatistikken.

Tabel 8 ser nærmere på de familier, der i 2014 havde en nettogæld over 100.000 kr., men som i 2017 havde en nettoformue over 100.000 kr., og som dermed altså har formået at vende en gæld til en formue i løbet af de 3 år. Fokus er på, om udviklingen skyldes et skift i den socioøkonomiske situation.

Blandt de selvstændige i 2014 var det 24,2 pct., der havde skiftet deres nettogæld ud med en nettoformue, som samtidig var skiftet fra at være selvstændige til at blive lønmodtagere. 2/3 af de selvstændige, der havde skiftet nettogælden ud med en nettoformue, var stadig selvstændige i 2017, så det at have gæld i et enkelt år får altså ikke flertallet af selvstændige til at skifte status.

For de arbejdsløse i 2014 er der hele 60 pct. af dem, der har forladt gældssituationen, som også har fået job som lønmodtager. Noget tilsvarende ses for de uddannelsessøgende, der ofte i forbindelse med deres færdiggørelse af uddannelsen har fået et lønmodtagerjob og hermed fået mulighed for at komme ud af gælden.

Lønmodtagerne – der samtidig er den største gruppe – har som hovedregel bevaret deres status som lønmodtagere efter at have skiftet gældssituation ud med en nettoformue på mindst 100.000 kr. Men gruppen af lønmodtagere er ret bred, så de kan godt have skiftet fra at være en lavtlønnet lønmodtager til en højt lønnet.

Tabel 8 Familier med gæld over 100.000 kr. i 2014 og formue over 100.000. 2017

2014	2017					
	Selv- stændig	Løn- modtager	Arbejdsløs, syge- dagpenge mv.	Uddannelses- søgende	Pensionist, efter- lønsmodtager	Øvrige ude af erhverv
	pct.					
Selvstændig	67,4	24,2	1,1	0,5	3,8	3,0
Lønmodtager	3,4	93,0	1,1	0,6	0,8	1,2
Arbejdsløs, sygedagpenge mv.	4,5	60,0	10,5	1,8	5,7	17,5
Uddannelsessøgende	2,1	71,1	6,1	16,3	0,1	4,4
Øvrige ude af erhverv	5,1	24,3	3,5	1,4	10,3	55,5
Pensionist, efterlønsmodtager	3,6	3,6	0,3	0,1	91,4	1,1

Kilde: Formue- og gældsstatistikken.